

Ἀρθεριταῖς Ἰσοκράτῳ
Δημοκρίτῳ

0357

ἸΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

6. 775

(901) (Ἀρθεριτῶν ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος Ἰππικράτῃ ἀνὴρ ἡμετε-
ρων, ὅς καὶ παρόντι χρόνῳ καὶ τῷ μέλλοντι αἰεὶ κλέος ἠλπίσθητο τῇ
πόλει. μηδὲ νῦν δὲ ᾧ πάντες θεοὶ φρονήθειν. οὗτος ὑπὸ πολλῆς τῆς κα-
τεχούσης αὐτὸν σοφίης νενόσηκεν, ὅτε φόβος οὐχ' ὁ τυχῶν, ἀν' ἑσθρῇ
τὸν λογισμὸν Δημοκρίτος, ὄντως δὴ τὴν πόλιν ἡμῶν Ἀρθεριτῶν κατα-
λειφθήσεσθαι. ἐκλασθήμενος γὰρ ἀπάντων καὶ ἑαυτοῦ πρότερον ἐγρηγορώς
καὶ νύκτα καὶ ἡμέρην γελῶν ἕκαστα μικρὰ καὶ μεγάλα καὶ μηδὲν οἰσ-
μενος εἶναι τὸν βίον βλοσυρὸν ἀπὸ τελευτῆς γαμαί τις, ὁ δὲ ἐμπορεύεται, ὁ
δέ, ἡδηγορεῖ, ἄλλος ἄρχει, προσέρχεται, χειροτονεῖται, ἀποχειροτονεῖται
νοσεῖ τιτρώσκειται, τέθνηκεν, ὁ δὲ γελᾷ πάντα, τοὺς μὲν κατηφεῖς τε
καὶ σκυθρωπούς, τοὺς δὲ χαρούμενους ὄρων, ζητεῖ δὲ ὁ ἀνὴρ καὶ περὶ τῶν
ἐν αἰδοῦ καὶ γράφει. ταῦτα καὶ εἰδὼτων φησὶ πλήρη τὸν ἥερα εἶναι
καὶ ὄντων φωνῆς κατακουστέην, καὶ πολλὰκις νύκτωρ ἕξαναστὸς μόνος
ἠσυχῇ φῶδες ἔλασθαι ἔοικε, καὶ ἀποκημεῖν ἐνίοτε λφει εἰς τὴν ἀπειρήνην
καὶ Δημοκρίτους εἶναι ὁμοίως ἑαυ(902) τῷ ἀναριθμήτους, καὶ συνέιεφθ-
ρώς τῇ γνώμῃ τὸ χρῶμα ᾤ. ταῦτα φοβούμεθα, Ἰππικράτες, ταῦτα ταρατ-
τούμεθα, ἀλλὰ σῶζε, καὶ ταχύς ἐλθὼν νουθετήσων τὴν πατρίδα, μηδὲ ἡμῶς
ἀποβάλλης· καὶ γὰρ οὐδὲ ἀπόβλητοὶ ἐσμέν καὶ ἐν ἡμῖν μαρτυρία κεῖ-
ται. οὐκ ἀν' ἀμύροισι ὅτε παιδείας, καίτοι τὸ παιδείας πολλῶ σοι
βαδσο βελτίω τῶν τῆς τύχης. ἀλλ' οὖν καὶ ταῦτα συχνὰ παρ' ἡμῶν καὶ
ἄφθονα γενήσεται, τῆς γὰρ Δημοκρίτω ψυχῆς, ἀλλ' οὐδ' ὀσοῦσοῦφοσο-
ρήσοσος εἰ χρυσὸς ἦν ἡ πόλις, ἀντάξια βουλῆσις, οὐδ' ὅτι οὖν ἀφυστε-
ρήσαντα τοὺς νόμους ἡμῶν δοκοῦμεν νοσεῖν, Ἰππικράτες, τοὺς νόμους
παρακόπτειν, ἔθι θεραπεύσων, ἀνδρῶν φέριστε, ἐν δόρα ἄρσημον, οὐκ ἰα-
τρος, ἀλλὰ κτίστης ἐὼν βλησ τῆς ἰωνίης, περιβάλλων ἡμῖν ἑσπώτερον

Αἰτιολογία Γάμου αἰών
Δημοκρίτου.

0358

-2-

τεῖχος, πόλιν, οὐκ ἄνδρα θεραπεύσεις, βουλὴν δὲ νοσοῦσαν καὶ κινδυνεύουσαν ἀποκλεισθῆναι, μέλλοις ἀνοιγνύναι αὐτὸς νομοθέτης, αὐτὸς δικαστής, αὐτὸς ἄρχων, αὐτὸς σωτήρ, καὶ τούτων τεχνίτης ἀφέξῃ. ταῦτά σε προσδοκῶμεν, Ἰπποκράτες, πάντα καὶ γένοιτο ἑλθόν, μὴ πόλεων, οὐκ ἄσημος, μᾶλλον δὲ ἢ ἕλληες δὴ δεῖται σου φυλάξαι σῶμα σοφίης. αὐτὴν δὲ δοκεῖ παιδεύειν πρεβεύειν πρὸς σέ τῆς παρκοπῆς ταύτης ἀπαλλαγῆναι δεομένην. // ἑγγενές μὲν οὖν, ὡς εἶοικε, πᾶσιν σοφίᾳ τοῖς δ' ἑγγυτέρῳ κευρηκόσιν αὐτῆς ὡς περ ἡμῶν καὶ μᾶλα πλέον. εὖ ἔστι, (903) χάριτι καὶ τῷ μέλλοντι αἰῶνι μὴ πρὸς κλιπῶν Δημοκρίτου δεῖται προτερῆσαι ἀληθείης. οὐ γὰρ Ἰσκληπιῷ προσπέλεται γένος καὶ τέχνην, ὃ δὲ Ἡρακλέους ἔστι ὀδελφιδόου, ἀφ' οὗ Ἄβδηρος, ὡς πρὸς γενεὴν πάντως, ᾧ ἐπώνυμος ἢ πόλις ὅσπερ καλεῖται χάρις ἢ Δημοκρίτου γένοιτο ἄν ἔστις. ὄρων οὖν ὡς Ἰπποκράτες εἰς ἀναίσθητον ἀπορρέοντα καὶ ὄχιον καὶ ἄνδρα ἀρτίσημον σπεύδει πρὸς ἡμέας, διδόμεθα. φεῦ, ὡς καὶ τὰ ἀγῶνα περιττεύσαντα βῆσοι τυγχάνουσιν. ὃ Δημοκρίτος γὰρ ὅσον ἐρωσθη πρὸς ἄκρα σοφίης, ἴσα κινδυνεύει νῦν ἀποληξεία διανοίας καὶ ἡλιθιότητε κακῶσθαι, οἱ δ' ἄλλοι ὅσοι, πολλοὶ δ' εἰσὶν Ἄβδηριτῶν μένιντες ἐν ἀπαιδευσίῃ τὴν γε κοινὴν κατέχουσιν νῦν, ἀλλὰ νῦν γε φρονιμώτεροι νόσον σοφοῦ κρίναι, οἱ κρίν ἄφρονες. εἴη οὖν μετὰ Ἰσκληπιῷ πατρός, εἴη μετὰ Ἡρακλέους θυγατρὸς Ἠπιόνης, εἴη μετὰ παίδων τῶν ἐπὶ Ἰλιον στρατευσαμένων, εἴη νῦν Παιώνια νοῦσου φέρων ἄκη. εὐκαρπίσει δὲ γῆ ρίζας καὶ βοτάνας ὀλεσιφάρμακα μονίης ἄνθη, σχεδὸν οὖν οὐδέποτε γονιμώτερον εὐφορήσουσιν οὔτε γῆ οὔτε ὄρων ἀκρῶρειαι ἢ νῦν ἀημοκρίτη τὰ πρὸς ἕγχαν, ἔρρωσο.

σ. 778 (13) (904) (Ἰπποκράτης Ἀβδηρῶν τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν)
Ὁ πολίτης ὑμέων Ἀμελησαγῶνης ἦλθεν εἰς κῆ καὶ ἔτυχε τοτ' ἔοῦσα
τῆς ράβδου ἢ ἀνάληψις ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ καὶ ἐτήσιος ἑορτῇ, ὡς
ἴστε, πανήγυρις ἡμῶν καὶ πομπὴ πολυτελής εἰς κυπάρισσον, ἣν ἔθος
ἀνάγειν τοῖς τῷ θεῷ προσήκουσιν. Ἐπεὶ δὲ σπουδάζει ἔμφει καὶ ἐκ
τῶν λόγων καὶ ἐκ τῆς προσόψεως ὁ Ἀμελησαγῶνας, πεισθεὶς ὅπερ
ἦν ἐπέλγειν τὸ πρῆγμα, ἀνέγγων τε ὑμέων τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐθαύ-
μασα ὅτι περὶ ἑνὸς ἀνθρώπου ὡς εἰς ἀνθρώπος ἢ πόλις θορυβεῖσθε
καὶ μακάριοί γε δήμοι θάψαι ἴσασι τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, ἐρύματα
ἑαυτῶν καὶ οὐ τοὺς πρῶτους οὐδὲ τὰ τέλεια, ἀλλὰ σοφῶν ἀνδρῶν σο-
φῶς γνάμια, ἐγὼ δὲ περὶ ἑνὸς ἄνθρωπου μὲν εἶναι θεῶν χάριτας, ἀν-
θρώπους δὲ ἔργα φύσιος, καὶ μὴ νεμεσησέτε, ἄνδρας Ἀβδηρῶνται, οὐχ'
ἡμῶς δοκέω, ἀλλὰ φέρειν αὐτέην καλέειν μὲ ἀνασῶσθαι ποίημα ἑαυ-
τῆς, κινδυνεύον ὑπὸ νόσου διαπεσεῖν. Ὅστε πρὸς ὑμέων ἐγὼ νῦν φύ-
σει καὶ θεοῖς ὑπακούων σπεύσω νοσῶντα Δημόκριτον ἰῆσασθαι, εἴ-
περ δὴ καὶ τοῦτο νοσῶς ἐστίν, ἀλλὰ μὴ ἀπάτη συσκιδῆσθε, ὅπερ
εὐχομαι καὶ γένοιτο πλέον τῆς ἐν ἡμῶν δὲ μοὶ ἐρχομένη, οὐτ' ἂν ψυ-
σις οὐτ' ἂν θεὸς ὑπόσχοιτο, ὅστε μὴδ' ὑμεῖς, ἄνδρες Ἀβδηρῶνται, βιδ-
ῆσθε, ἀλλ' εἴτε ἐλευθέρης τέχνης ἐλευθέρως (906) καὶ τὰ ἔργα. οἱ
δὲ μισθαρνεῦντες δουλεύειν ἀναγκάζουσι τὰς ἐπιστήμας, ὅσπερ ἐξαν-
δραποδίζοντες αὐτὰς ἐκ τῆς προτέρης παρρησίας. εἴθ' ὡς εἰκός καὶ
ψεύσαινο ἄν, ὡς περὶ μεγάλης νόσου, καὶ ἀρνηθεῖεν ἄν ὡς περὶ
μικρῆς, καὶ οὐκ ἄν ἔλθοιεν ὑποσχόμενοι, καὶ πάλιν ἔλθομεν μὴ κλη-

Στοιχεῖα τῆς Ἀθηναίας
 Δημοκρατίας -2-

θέντες .οἰκτός θεὸς ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ὅτε δι' ὄλου αὐτοῦ ὡς πνεῦμα
 χειμέριον ἢ ἀφροσύνη φιλαργυρῆ διαδέδουκεν, ἐφ' ἦν εἶθε μᾶλλον
 ἅπαντες, ἰητροὶ ζυνησαν ἔλθοντες ἀποθεραπεῦσαι χαλεπωτέραν μα-
 νίης νοῦσον, ὅτι καὶ μακαρίζεται νοσῶσα καὶ κακοῦσα. οἶμαι
 θεὸς ἔγωγε καὶ τὰ ψυχῆς νοσήματα πάντα // μανίας εἶναι σφοδρὰς
 ἐμποιοῦσας ὁδοὺς τινὰς καὶ φαντασίας τῷ λογισμῷ, ἂν ὁ δι' ἀρετῆς
 ἀποκαθαρθεὶς ὑγιαίνεται. ἐγὼ δὲ εἰ κλυτὰς ἐξ ἀπαντος ἐβουλόμην
 ὡς ἄνθρωπος ἰσθητῆται, οὐκ ἂν ἔνεκα δόξα τειχάντων διεβαίονιν πρὸς
 ὑμᾶς, ἀλλ' ἐπὶ τὸν μέγα ἠρχόμεν Ἡεροῦ βασιλεῦσα, ἔνθα πόλιες δε-
 λαι προσέειπον τῆς ἐξ ἀνθρώπων εὐφαιμονίης γεγεμισμένοι ἰσην
 δ' ἂν τὸν ἐκεῖσε λοιμὸν σφίσι βάλῃ ἀπρηνησάμην ἔχθρην Ἑλλάδι χθό-
 ρην ἐλευθερῆσαι κακῆς νόσου, καὶ τὸ γε ἐπ' ἐμοὶ κατεναυμάχουεν τῶ
 τοῦς βαρβάρους, εἶχον δ' ἂν αἰσχύνην τὸν κατὰ βασιλεῦσα κλυτὸν
 καὶ πατρίδος ἔχθρην περιουσίην, περισκεύην δ' ἂν αὐτὰ, ὡς ἐλέ-
 πολεῖς τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχων. οὐκ ἔστι κλυτὸς τὸ πανταχόθεν χρη-
 ματίζεσθαι, μεγάλα γὰρ ἱερὰ τῆς ἀρετῆς ἐστὶν ὑπὸ δικαιοσύνης σθ
 κρυπτόμενα, ἀλλ' ἐμφανέα ὄντα, ἢ οὐλ σέουθε ἔσον ἀμάρτημα εἴ(906)
 ναι σώζειν πολέμους καὶ φίλους ἴσθαι μισθοῦ. ἀλλ' οὐχ ὅδε ἔχει
 τὰ ἡμέτερα, ὡς ὄημε, οὐ καρποῦμαι δὲ νόσους, οὐδὲ δι' ἐσχῆς ἤκουσα
 τὴν Ἀηροκρίτεω παρέκρουσιν, ὅς εἶτε ὑγιαίνει, φίλος ἔσται, εἶτε
 νοσῶσι θεράπευθεὶς, πλεόν ὑπάρξει, πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν ἔμβριθεῖ
 καὶ στερόδον τὰ ἦθεα, καὶ τῆς ὑμετέρης πόλιος ἔδοντα κόσμον. ἐρῶ-
 σθε.

(14) (Ἰπποκράτης φιλοκοίμενι χαίρειν). Οἱ τὴν τῆς πόλιος
 ἐπιστολὴν ἀναδόντες μοι πρέσβεις καὶ τὴν ὑπέροσαν, ἦσθην τε κά-
 ρτα καὶ γενίην ὑπισχνουμένου σέο καὶ τὴν ἑτέραν διαίτην. ἔλθομεν
 δ' ἂν αἰσιὰ τύχη καὶ ἀφιξόμεθα ὡς ὑπολαμβάνομεν χρηστοτέρησιν
 ἐλπίσιν ὡς ἐν τῇ γραφῇ παραθεδύλωται, οὐ μανίην, ἀλλὰ ψυχῆς τινὰ

μγ. 781

Δημόκριτος

-3-

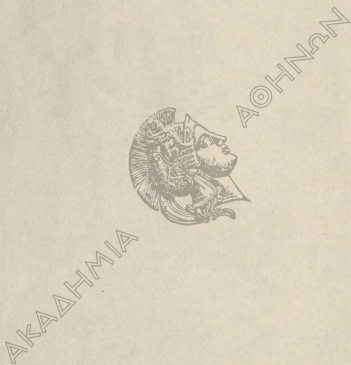
ῥῳσιν ὑπερβάλλουσιν διασαφηνέοντες τοῦ ἀνδρός μετε παιδῶν μή-
 τε γυναικῶς μήτε ζυγγενῶν μήτε οὐσίης μετε τινὸς ὄλων ἐν φρο-
 ντίδι ἰόντος, ἡμέρην δὲ καὶ εὐφρόνην πρὸς αὐτῷ καθεστῆῶτος καὶ
 ἰδιδόντος, τὰ μὲν πολλὰ ἐν ἔντοισι καὶ ἐρημίησιν ἢ ὑποσκιδσε-
 σι δενδρέων, ἢ ἐν μαλακῆσι ποιήσιν ἢ παρὰ συχνοῖσιν ὕδατων
 βεῖθροις. συμβαίνει μὲν οὖν τὰ πολλὰ τοῖς μελαγχολικοῖς τὰ τοι-
 αῦτα· σιγηροὶ τε γὰρ ἐνίστο εἰσὶ καὶ μονήρες καὶ φιλήρημοι
 τυγχάνουσιν. ἀπανθρωπύονται τε ζῦμφυλον ἄλλοτρίην νομίζον-
 τες. οὐκ ἀπεικός δὲ καὶ τοῖσι περὶ τοῖδεῖν ἐσπουδαῖσι τὰς
 ἄλλας φροντίδας ὑπὸ μίης τε καὶ ἐπιθυμίας ἐν τῆσιν οἰκίησι θορυ-
 βέοντες καὶ στασιάζοντες, οὐδὲν ἐξαπιναίως αὐτοῖς ἢ δεσποικια
 ἐπιστῆ, πτοηθέντες ἀποσχίζουσι, παραπλισίως καὶ αἱ λοιπαὶ κατὰ
 ψυχὴν ἐπιθυμῆσαι ἀνθρώποις κακῶν ὑπηρετίδες, ἐπὶν δὲ σοφίης ὄψις
 ἐσωτέην ἐπιστήμη, ὡς δοῦλα τὰ λοιπὰ πάθρα ἐκκεχώρηκεν, ποθέουσι
 ἄντρα καὶ ἡσυχίην, οὐ πάντες οἱ μανέντες, ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν ἀνθρω-
 πίνων πρηγμάτων ὑπερφρονήσαντες ἀταραξίης ἐπιθυμῆ. οὐδὲν γάρ
 ὁ νοῦς ὑπὸ τῶν ἔξω φροντίδων κοπιόμενος ἀναπαῦσαι θελήσει τὸ
 σῶμα, εἴτε ταχέως εἰς ἡσυχίην μετήλλαξε, εἴτε ἀναστῆς ὄρθιος ἐν
 ἐσωτῇ περιεσκοπεῖ κύκλῳ χωρίον ἀληθείης, ἐν ᾧ οὐ κατῆρ, οὐ μήτηρ
 οὐ γυνή, οὐ τέκνα, οὐ κασίγνητος, οὐ συγγενῆες, οὐ δαίμων, οὐ τύχη,
 οὐχ' ὄλων οὐδὲν τὸν θύρῳβον ἐμποιησάντων, πάντα δ' ἀποκεκλεισμένα
 τὰ ταρῆσσοντα ἔστηκεν ὑπὸ φόβου, οὐδὲ πλησιάζουσι τολμέοντα ὑπ'
 εὐλαβείης τῶν αὐτῶν ἐνοικεόντων, οἰκέουσι δὲ τὸ χωρίον ἐκεῖνο
 καὶ τέχνη καὶ ἄρεται παντοῖσι καὶ θεοὶ καὶ δαίμονες καὶ βου-
 λαὶ καὶ γυνῆαι. // καὶ ὁ μέγας πόλος ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ τοῦς
 πᾶσι πολυκινήτους ἀστέρας κατέστρεπται, εἰς ὃ ταχὰ καὶ ἀημόκρι-
 τος ὑπὸ σοφίης μετώμισται. εἰτ' οὐκ ἔτι ὄρεων τοῦς ἐν τῇ πόλει
 διτε τηλοῦ ἐκδεδημηκὸς δοξάζεται μανίης νοῦσον, διὰ τὸ φκλήρημον,

Ἀποδείξαι ἰσοψηφίαν
σημείων

0328

-4-

σπεύδουσι δὲ Ἀποδείξαι ἀργυρίου ἐξελεγχθῆναι ὅτι οὐ ξυνίασι
Δημόκρι(908)τον, ἀλλὰ σὺ γὰρ ἡμῖν κατάρτυε τὴν ξενίην, ὡς ἑταίρε
φιλοπόμην. οὐ γὰρ ἐθέλω τεταραγμένη τῇ πόλει παρασχεῖν ὄχλη-
σιν ἐκ παλαιοῦ τέτιον ἔχων ξένονσε ὡς οἴσθα. εἰρήσο.

Αβδηρα, Γιωσφάκης
Σημειώσεις.

0329

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

σ. 786

(16) (Ἴπποκράτης δαμαγήτω χαίρειν) Οἶδα παρὰ σοῖ γενόμενος ἐν Ῥόδῳ δαμάγητε τὴν ναῦν ἐκεῖνην, ἕλιος ἐπιγραφὴ ἦν αὐτῆ, πάγκαλόν τινα καὶ εὐπρυμνον, ἰκανῶς τε τετροπισμένην, καὶ διδραμοῖν εἶχε πολλήν, ἐπηρεῖς δὲ καὶ τὸ ναυτικόν αὐτῆς ὡς ὀξύ καὶ ἀσφαλές καὶ εὐτεχνον ὑπουργῆσαι, καὶ τοῦ πλοῦ τὴν εὐδρομήν ταύτην ἐκπεμφὼν ἡμῖν, ἀλλ' εἰ οἶδόν τε, μὴ κώπαις, ἀλλὰ πτεροῖς ἐρετμώσας αὐτήν. // ἐπεὶ γὰρ τε τῶν καὶ φιλότης, μάλα δεῖ Ἀβδηρα δια(912)κλεῦσαι πάντῃ ταχέως βουλομαι γὰρ νοσέουσαν ἰησασθαι πόλιν διὰ νοσέουσαν ἕνα Δημόκριτον. ἀκούεις ποτὲ ἀνδρὸς τοῦ κλέος, τοῦτον ἢ ποτὲ μὲν εἶη καὶ μανίῃ κεκακῶσθαι. ἐγὼ δὲ βούλομαι, μᾶλλον δὲ εὐχάμαι, οὐδένως αὐτὸν παρακῶπειν, ἀλλ' ἐκείνοισι δόξαν εἶναι. γελῶ γὰρ ἐπὶ αὐτῷ καὶ οὐ καθεύεται γελῶν ἐπὶ παντὶ πρήγματι, καὶ σημεῖον αὐτοῖσι μανίης τοῦτο δοκεῖ. ὅθεν λέγετο τοῖσιν ἐν Ῥόδῳ φίλοισι μετρίδξει ἄξι, καὶ μὴ κολλᾷ γελῶν μηδὲ πολλὰ σκυθευθίζει, ἀλλὰ τούτων ἄμφοτερον τὸ μέτριον κηύσασθαι, εἶνα τοῦτο μὲν χαριέστατος εἶναι δόξαιας, τοῦτο δὲ φροντιστής περὶ ἀρετῆς μερμηρίζων. ἐνὶ μέντοι τι δαμά τε κακόν, παρ' ἕκαστον αὐτοῦ γελῶντος. εἰ γὰρ ἢ ἀμετρίῃ φλαύρον, τὸ διὰ παντός φλαυρότερον, καὶ εἰ ποτὲ ἂν αὐτῷ Δημόκριτε καὶ νοσέοντος καὶ κτεινομένου καὶ τεθνεώτος καὶ πολιορκομένου καὶ παντός ἐμπέπτοντος κακοῦ, ἕκαστον τῶν πρησσομένων ὅλη σοι γέλωτες ὑπόκειται. οὐ θεομαχεῖς δὲ εἰ δύο ἐνόντων ἐν κόσμῳ, χαρῶς καὶ λύπης, οὐ βῆτερον αὐτῶν ἐκρέβληκας. μακάριός τε ἂν ἦς ἀλλ' ἀδύνατον, εἰ μήτε μήτηρ σοι νενοσηκεν μήτε πατήρ, μήτε τὸ βτερον τέκνα ἢ γυνὴ ἢ φίλος, ἀλλὰ διὰ τὸν σὺν γέλωτα εἶνα διασώζεται εὐτεχεῖς πάντα. ἀλλὰ νοσέοντων γελῶς, ἀποθηνησκόντων χάραις, εἰ τί που πύθοιο κακόν, εὐφραίνῃ, ὡς

Ἀθήνα
 Α) 03011111 -2- Ἰσοκράτους Δημοκρίτου

6. 788

πονηρότατος εἰς ἡ Δημοκρίτε, καὶ πόρρω γε σοφίης, ἣν νομίζεις αὐτὸ μηδὲ κακὸ εἶναι, μελαγχολῶς οὖν Δημοκρίτε, κινδυνεύων καὶ αὐτός (913) Ἀθηναίτης εἶναι, φρονιμωτέρη δὲ ἡ πόλις. ἄλλο περὶ μὲν εἰς τούτων ἀκριβεστέρον ἐκεῖ λέξομεν διαμάγῃτε ἢ δὲ ναῦς καὶ τὸν χρόνον ἔν ἐπιστέλλω σοι χρονίζει. ἔρρωσο.

αγ. 788

--

(17) (908) (Ἰσοκράτης φιλοποίμενι χάρειν). Σύντους καὶ πεφροντικῶς ὑπὲρ Δημοκρίτου αὐτὸς ἐκείνη τῇ νυκτὶ καταδαρθῶν, πρὸς ἀρχομένην τὴν ἐπιπέλασαν ἀντάσθη. ἔξ οὗ νομῶ κάρτα μὴ δὲν ἐπισηφάλες γενήσασθαι. ἐπιπέλας γὰρ διηγέρθη. ἔδοκεον γὰρ αὐτὸν τὸν Ἀσκληπιὸν ὄραν φαίνεσθαι αὐτέου πλησίον. ἤδη δὲ πρὸς ταῦτε τῶν Ἀθηναίων πόλεις εὐτυχάνομεν, ὁ δὲ Ἀσκληπιὸς οὐχ' ὡς εἰδῶσαν αὐτέου εἰκόνας, μελιχὸν τε καὶ πρᾶον ἰδέσθαι κατεφαίνετο, ἀλλὰ δευγηγερόμενος τῇ σχέσει καὶ ἰδέσθαι φοβερώτερος. εἶποντο δὲ αὐτῷ δράκοντες, χρῆμα τι ἐρπετῶν ὑπερφυῖς. ἐπειγόμενοι δὲ καὶ αὐτῷ μακρῷ τῷ ἐπισύρματι, καὶ τι φρικώδες ὡς ἐν ἐρημίσει καὶ νάπησι κοίλῃσιν ὑποσυρίζοντες. οἱ δὲ κατόπιν ἐταῖροι κίστας φαρμάκων εὐ μᾶλα περιεσφιγκμένας ἔχοντες ἦσαν. ἔπειτα ἄρξε μοι τὴν χεῖρα ὁ θεός. καὶ γὰρ λαβόμενος ἀσμένως ἐλιπάρειον ζυνέρχεσθαι, καὶ μὴ καθυστερεῖν μου τῆς θεραπείης. ὁ δὲ, οὐδὲν τι, ἔφη, ἐν τῷ παρόντι ἐμεῦ χρήσεις, ἀλλὰ σε αὐτὴ τὰ νῦν ζεναγήσει θεός, κοινῇ θανάτων τε καὶ θνητῶν. ἐγὼ δὲ ἐπιστραφεῖς ὄρω γυναικὰ καλὴν τε καὶ μεγάλην ἀφελές, πεπλοκισμένην, λαμπρήμονα διέλαμπον (909) δ' αὐτέης οἱ τῶν ὀμμάτων κύκλοι, καθάτιον τι φῶς, οἷον ἀστέρων μαρμαρυγὰς δοκεῖν. καὶ ὁ μὲν δαίμων ἐχωρίσθη, κείνη δὲ ἡ γυνὴ πείσασά με τοῦ καρποῦ μαλθακῇ τινι εὐτονίῃ, οἷά

5. 790

τοῦ Διόσκου ἦγε φιλοφρονημένη, ὡς δὲ πλησίον τῆς οἰκῆς ἤμεν
 ἵνα τὴν ξενίην ἐδόκειον εὐτεπεῖσθαι, ἀπῆται ὡς φάσμα, οἷον εἰ-
 ποῦσα, αὐριὸν σε παρὰ Δημοκρίτου καταλήψομαι, // ἤδη δὲ αὐτῆς με-
 ταστρεφομένης, δεῖσθαι, φημί, ἀρίστη, τίς εἶ καὶ τίνα σε καλέσμεν
 ἢ δὲ, ἄληθεια, ἔφη. αὐτὴ δὲ τὴν προσιεῦσαν, ὄρησ καὶ ἐξαίφνης ἐ-
 τέρη τις κατεφαίνετό μοι, οὐ κακῆ μὲν οὐδ' αὐτῆ, θραυτέρη δὲ ἰ-
 δεῖσθαι καὶ σερόβημένη, δόξα ἔφη, καλέσεται. κατοικεῖ δὲ παρὰ τοῦ-
 σιν Ἀρδερῖταισιν. ἐγὼ μὲν οὖν ἀναστάς ὑπεκρίναμην ἑμαυτῷ τὸ
 θναρ, ὅτι οὐ δέοιτο ἠτροῦ Δημοκρίτος, ὅπου γε αὐτὸς ὁ θεραπεύων
 θεὸς ἀπέστη, ὡς οὐκ ἔχων ὕλην θεραπείης, ἀλλὰ ἢ μὲν ἀλήθεια τοῦ
 ὑγιαίνειν παρὰ Δημοκρίτου μένει ἢ ἐξ αὐτοῦ νοσῆει αὐτὸν δόξα παρὰ
 Ἀρδερῖταις ὄντως κοτφῆσαι, τὰ δὲ πιστεῦν ἀληθεῖα εἶναι, φιλοκοίμην,
 καὶ ἔστιν, καὶ οὐκ ἀπογνώσκω τὸ εὐνεύρατο, μάλιστα δὲ δίδωται καὶ
 τῶσιν διαφυλάττει. ἰητρικῆ δὲ καὶ μαντικῆ καὶ πάνυ συγγενεῖς
 εἰσιν, ἐπειδὴ καὶ τῶν αὐτῶ τεχνῶν κατῆρ εἰς Ἀπόλλων, ὃ καὶ πρό-
 γονος ἡμῶν, ἔουσα καὶ ἔσομένας νοῦσους προσγορεύων καὶ νοσούν-
 τας καὶ νοσήσοντας ἰύμενος. ἔρρωσο.

790

--

(13) (928) (Ἰπποκράτης Κρατεῦς χαίρειν). Ἐπιστάμαι σε διζωτόμον
 ἀριστον, ὃ ἐταῦρε, καὶ διὰ τῶν ἔσκησιν καὶ διὰ προγόνων κλέος, ὡς
 μηδὲν ἀποθεῖσθαι σε δύναμι τοῦ προκάτορος Κρατεῦα. νῦν οὖν εἰ καὶ
 (929) ποτε ἄλλοτε βοτανολόγησον δίδωαι τε καὶ ὄκοῦα δύνασαι. ἀνά-
 γκηθὴ γὰρ ἐπέγει, καὶ διδάσκου με ταῦτα, ἐτ' ἄνδρα ὕλη πῶλει ἰ-
 σοστώσιον, Ἀρδερῖτην μὲν, ἀλλὰ Δημοκρίτον. νοσῆειν γὰρ φασιν αὐτὸν
 καὶ καθάρσιος μάλα χρῆζειν ἐντός μανθῆς ἐόντα. μή χρῆσαιμεθα μὲν
 οἷν τοῖς φαρμάκοις, ὅσπερ καὶ πέπεισμαι, ἀλλ' ὄρωσ εὐτεπεῖσθαι,
 χρῆ πανταχόθεν. τὸ δὲ χρῆμα τῶν βοτανῶν παρὰ σοῖς κολλῶντις ἐσωδ-
 μασα, ὡς καὶ τῆν τῶν ὄλων γε φύσιν τε καὶ διστάζειν καὶ τὸ ἱερῶ-

τaton γῆς ἴδρυμα, ἐξ ἧς ἄρα καὶ φυτὰ καὶ τροφαὶ καὶ φάρμακα καὶ
 τύχη καὶ ὁ κλοῦτος αὐτὸς ἀναφύεται. οὐδὲ γὰρ ἂν εἶχεν οἱ ἐπιβῆ
 ἢ φιλαργυρίῃ, οὐδ' ἂν ἄβηρῶντι με νῦν δεκά ταλάντοις ἐδελέσων
 ἀντὶ ἰητροῦ μισθωτὸν ἐλάγχοντες. εἰ δ' ἐδύνασθε κρατεῖσθαι, τῆς φιλα-
 ργυρίῃς τὴν κικρὰν ἴδωσαν ὡς ἐκαθήραμεν ἐν τῶν ἀνθρώπων μετὰ τῶν
 σωμάτων καὶ τὰς ψυχὰς νοσηνοῦσας. Ἰλλὰ ταῦτα μὲν εὐχαί, σὺ δ' ἤρην
 τὸ παρεὸν μάλιστα τὰς ὀρεινὰς καὶ ψηλόφους βοτάνας ἴδωσθε.
 στερεωτέρας γὰρ τῶν ὑδατοτέρων εἰσὲν καὶ δειμνότεραι μᾶλλον εἰς
 τὴν τῆς γῆς κικρῶν καὶ ψῆν λεπτότητα τῶν ἡέρος. ὅ τι γὰρ ἔλ-
 κουσιν ἐπιψυχότερον ἐστὶ. πειρήσθητι δ' ἕως καὶ τὰς παρὰ λίμναις
 ἔλκους πεφυκυίας ἀνθολογήσαι, καὶ τῶν ποταμῶν ἢ κρηνῶν ἢ
 πιδεκτικῶν παρ' ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων δι' ἀσθενείας καὶ ἀτόνους καὶ
 γλυκοχύλους εἶναι πέπυκται. τὸν γὰρ δὲ ὀκία (930) χυλδί τε καὶ
 ὀποι βέοντες ἐν θαλάσσῃ τὸν ἀγροῦσιν φερῶσιν. ὀκία δ' αὖ φύλ-
 λα ἢ ἀνθία ἢ ῥέροι ἐν κισσῶν κισσοῖσι περιεσφηκωμένοις. ὀκία μὲν
 διαυχαζόμενα τῶσι τῶνσι ἐκλείπη τὸν τόνον τῆς φαρμακείας, ὥστερ
 λειποψυχῶσιντα. εἰ δ' εὐθεῖς ἡμῶν ταῦτα ὀσοφωροσθε ὀσοφωροσθε
 ὀσοσθε κῆρον. καὶ γὰρ ἡ ἀρη τοῦ ἔτεος ἀρμόδιος, καὶ ἡ ἐνάγκη
 τῆς λεγομένης μονίης ἐπέγει τῆς γὰρ πύσης ἀλλότριον ὀ-
 ναβολί, ἰητρικῆς δὲ καὶ πάνυ, ἐν ἧ ψυχῆς κένενος ἢ ὑπέρθεσε. ψυ-
 χαί δὲ τῶν θεραπειῶν οἱ καιροί, ὡν ἡ παραφυλακὴ τὸ τέλος ἔλπομαι
 μὲν ὀν ὕγιεο εἶναι τὸν ἀηροσικτον καὶ δεῖχα ἰήσιος, εἰ δ' ἄρα τι
 σφάλμα φύσεως ἢ καιροῦ ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας γένοιτο, πολλὰ γὰρ
 ἡμέρας θνητὸς ἐόντας ἄσθαι, // ατε μὲν πῶγχι δι' ἀτρεκίης εὐτονέον-
 τος, ἐπὶ τὸ δὲθλον νεύων οἷς δυνάμεθα, ἄλλ' ἐπιθυμεῖ καὶ ἂ μὲν δυνά-
 μεθα, καὶ σχεδὸν κρὸς δύο στρατευόμεθα τέλεα, τὸ μὲν ἀνθρώπου, τὸ
 δε τῆς γῆς, ὡν τὸ μὲν δὲθλον, τὸ δὲ τῆ ἐπιστήμη ἄριστα, δεῖ δὲ ἐν
 ἀμφοτέροισι τούτοις καὶ τύχης, τὸ γὰρ ἀτέκμαρτον ἐν ταῖς καθῆ-
 ροῖσι δι' εὐλαβείας ἰόντων, καὶ γὰρ καὶ στομάχου κῆκωσιν ὀφορῶμεθα

καὶ ἑξυμετρὴν φαρμακείης πρὸς ἀγνοουμένην φύσιν στομαζόμεθα.
οὐ γάρ ἡ αὐτὴ καὶ μία φύσις πάντων (19) ἕτερον δ' αἰεὶ καὶ
πρὸς ἑαυτὴν ὀρίζουσα οἰκεῖ. ἐνίοτε δὲ τὸ πᾶν ἀπώλε(931)σε καὶ
ταῖς βοτάναις πολλὰ τῶν ἑρπετῶν ἐνιοβόλησε καὶ περιχανόντα τῇ
ἐντὸς αὐρῆ κίκωσιν ἀντ' ἀλεξήσιος αὐτοῖς προσέπνευσεν, καὶ τού-
του ἀγνοία ἐσται, εἰ μὴ τις ἀρα κηλὶς ἢ σπῖλος ἢ ὀσμὴ θηριώδης
καὶ ἀπηνίης τοῦ γινομένου ζύμβολον φανεῖται. ἢ τέχνη διὰ τὸ ζυ-
μπωμα τῆς τύχης τῆς κατορθώσιος ἀφίμασιν. βεβαιότεροι δ' ἂν αἰεί
αἱ δι' ἑλλεβόρων καθάρσιες εἰσὶ, αἱ καὶ Μελάμπους ἐπὶ τῶν Προί-
του θυγατέρων καὶ Ἀντιγόνης ἐφ' Ἡρακλέους ἱστοροῦντι κεχρησ-
θαι, μὴ χρῆσαι μεθὰ δε τῆς αἰ. ἀμικρίτεω μηδενὶ τούτων, ἀλλὰ
γένοιτο ἐκεῖνον τῶν δρακονιστῶν καὶ ἰητρικωτάτων φαρμάκων σο-
φίη τέλος. εἰρήσοο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἄθῃνα Δημοσίωλο

(913) Ἴπποκράτης ἀμαγίτω χαίρειν) τοῦτ' ἔκεῖνο, δαμόγητε, ὅπερ εἰ-
 κάζομεν, οὐ παρέκοπτε Δημοκρίτος, ἀλλὰ πάντα ὑπερεφρόνεε καὶ ἡμῶς
 ἐσωφρόνιζε καὶ δι' ἡμέων πάντας ἀνθρώπους. ἐξέπερσα δέ σοι, φιλό-
 της, ὡς ἀληθέως τὴν Ἀσκληπιδά νῆα, ἣ πρόθεος μετὰ τοῦ ἄλλου ἐ-
 πίσημον καὶ ὑγιεῖν, ἐπεὶ κατὰ δαίμονα ἦν ὄντι ἰστιοδρόμηκε, καὶ
 ἐκεῖνη τῇ ἡμέρῃ κατέπλευσεν εἰς Ἀθήῃνα, ἥπερ αὐτότε ἐπεστάλκειν
 ἀφίξεσθαι, πάντας οὖν ἀολλέας πρὸ τῶν κυλῶν εὐρομεν, ὡς εἰκός, ἅα
 ἡμέας περιμένοντας, οὐκ ἀγῶρας μόνους, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας, ἔτι δέ
 καὶ πρεσβύτας καὶ παιδία νῆ θεοῦς κατηφέα καὶ τὰ νήπια. οὗτοι μ
 μέντοι ὅδε εἶχον, ὡς ἐπεμνιόμεν τῷ Δημοκρίτῳ, ὁ δέ μετ' ἀκριβεῖς
 τότε ὑπερεφιλοσώφειεν ἐπεὶ δέ με εἶδον, ἔνδοξάν που σμικρὸν ἐφ'
 ἑαυτῶν γεγονέναι καὶ ἰχρηστὰς ἀλλήλους ἐποιούντο, ὁ δέ φιλοκοίμην
 εἶπεν ἐπὶ τὴν βελόνην τε ἄρητῶ, κἀκεῖνοις ζυνοδόκεε τοῦτο. ἐγὼ δέ
 ἦ ἄνδρες, ἔφην, Ἀθήῃται, οὐδέν ἔστι μοι προῦργου ἢ Δημοκρίτον
 θεήσασθαι, οἱ δ' ἐπὶνουν ἀκούσαντες καὶ ἤσθησαν, ἦγόν τε με ζυνο-
 τόμως διὰ τῆς ἀγορῆς, οἱ μὲν ἐπύμενοι, οἱ δέ προθέοντες ἐτέρωθεν,
 ἕτεροι, ὡς εἰ λέγον (914) τε, βοήθει, θεράπευσον. κἀγὼ παρήνεον θαρ-
 ρεῖν, ὡς τάχα μὲν οὐδενὸς ἐόντος κακοῦ πύσσου ἐτησίαις ὕραις,
 εἰ δ' ἄρα καὶ τινος βραχέος, εὐδιωρθώτου, καὶ ἅμα ταυταλέγων ἦειν,
 οὐδέ γὰρ κόβρω ἦν ἢ οἰκτῆ, μᾶλλον δ' οὐδ' ἢ πόλις ὀλη. παρῆειμεν οὖν,
 πλησίον γὰρ τοῦ τεύχους ἐτύχανε, καὶ ἀνάγουσ' με ἤσυχῃ, ἔπειτα
 κατόπιν τοῦ πύργου βουνοῦ ἦν τις ὑψηλός, μακρῆσι καὶ δασείησιν
 αἰγείροισιν ἐπίσκιος, ἔθεν τε ἐθεωρεῖτο τὰ τοῦ Δημοκρίτου κατα-
 γώγια, καὶ αὐτὸς ὁ Δημοκρίτος καθῆστο ὑπὸ τινι ἀμφιλαφεῖ καὶ
 χθαμαλωτάτῃ πλατανίστῳ ἐν ἐξωμίδι παχεῖη μῦθος ἀνήνυτος ἐπὶ λι-
 θίνῳ θώκῳ, ὠχρηκῶς πᾶν καὶ λιπόσαρκος, κουρεῖν τὰ γένηα, παρ'

Σελίς 795

αυτόν δ' ἐπὶ δεξιῆς λεπτόρρυθτον ὕδωρ κατὰ πρηνοῦς τοῦ λόφου
 θεόν ἡρεμῶς ἐκεκάρυεν. // ἦν δέ τι τέμενος ὑπὲρ ἐκεῖνον τὸν
 λόφον, ὡς ἐν ὑπονοῇ κατεικάζοντι, πυμφῶν ἰδρυμένον, αὐτοφύ-
 τοις ἐπιρρέφες ἀμπέλοις. ὁ δ' εἶχεν ἐν εὐκοσμίῃ πολλῇ ἐπὶ τοῖν
 γουνάτοιν βιβλίον, καὶ ἕτερα δέ τινα ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν αὐ-
 τῶν παρεβέβλητο, σωσφρευντο δέ καὶ ἄλλα συχνά ἀνατετμημένα δι'
 βλων (20) ὁ δέ ὅτε μὲν ζυντόνως ἔγραφε, ^{ἠκούων} ὅτι δέ ἡρέμει πάμπολύ
 τι ἐπέχων καὶ ἐν ἐσωτῶ μερμηρίζων, εἶτα μετ' οὐ πολὺ τούτων
 ἐδρομένων ἐξαναστὰς περιεπάτει, καὶ τὰ σπλάγχνα τῶν ζῶων ἐπεσ-
 κόπει, καὶ καταθείς αὐτῶν κτηνῶν πάλιν ἐκαθέζετο, οἱ δέ Ἀβδη-
 ρῖται περισσῶτάς μὲ κατεφθέον καὶ οὐ πόρῳ τὰς ὄψεις δακρυόν-
 ταν ἔχοντες φασίν, (910) ὅτις μὲντοι τὸν δημοκρίτου βίον, ὃ

Σελίς 796

Ἰππόκρατες, ὡς μὲν γὰρ καὶ οὔτε ὁ τι θέλει οἶδεν οὔτε ὁ τι ἐρ-
 δει, καὶ τις αὐτῶν ἔτι μᾶλλον ἐνδοξάζομαι βουλομένος τὴν μανί-
 ην αὐτοῦ, ὅς μὲ ἀνεκώκυσεν εἰκελον γυναικὶ ἐπὶ θανάτῳ τέκνου ὀ-
 δυρομένης. ^{ἔτι} ἀνφώξεν πάλιν ὑποκρινόμενος παροδίτην ἀπολέσαντά
 τι ὦν ὀρεκώμιζεν, καὶ ὁ Δημοκρίτος ὑπακούων τὰ μὲν ἡμιοῖα, τὰ
 δέ ἐξεγέλα, καὶ οὐκ ἔτι οὐδέν ἔγραφεν, τὴν δέ κεφαλὴν θαμινὰ ἐ-
 πέσεισεν. ἐγὼ δέ, ὑμεῖς μὲν, ἔφην, ὃ Ἀβδηρῖται, αὐτῶι μένετε, ἐγ-
 γυτέρῳ δ' αὐτῶ καὶ λόγων καὶ σώματος τάνδρος γενηθεῖς, ἰδὼν τε
 καὶ ἀνοῦσος εἰσῶμαι τοῦ πάθεος τὴν ἀλήθειαν, καὶ ταῦτ' εἰπὼν κα-
 τέβαινον ἡσυχῇ. ἦν δέ ὁδὺ καὶ ἐπίφορον ἐκεῖνο τὸ χωρίον, μόλις δ'
 οὔν διασηρισζόμενος διήλαθον, ἐπεὶ δέ ἐπλησίαζον, ἔτυχεν, ὅτε ἐπὶ ἡ-
 λθον αὐτῶ, ὁ τι δὴ ποτε γράφων ἐνθουσιωδῶς καὶ μεθ' ὀρμῆς. εἰσιτή-
 κειν οὔν αὐτῶι περιμένων αὐτέου τὸν καιρὸν τῆς ἀναπαύσεως, ὁ
 δέ μετὰ μικρὸν τῆς φορῆς λήξας τοῦ γραφίου ἀνέβλεψέ τε εἰς ἐμέ

Σελίς 797

Σελίς 797. προσιδόντα καί φησί, χαῖρε ξένε, κἀγώ, πολλὰ γε καί σύ, Δημόκριτε, ἀνδρῶν σοφώτατε. ὁ δέ αἰδεσθεῖς, οἶμαι, ὅτι οὐκ ὀνομαστί προσεῖπέ με, σέ δέ, ἔφη, τί καλέομεν, ἀγνοία γάρ τοῦ σοῦ ὀνόματος ἦν πρόφασις τῆς τοῦ ξένου προσηγορίας. Ἴπποκράτης, ἔφην, ἔμοιγε τοῦνομα ὁ ἰητρος. ὁ δέ εἶπεν, ἡ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εὐγένεια πολὺ τε σου τό κλέος τῆς ἐν ἰητρικῇ σοφίῃς πεφοίτη(916)κεν καί ἐς ἡμέας ἀφίεται. τί δέ χρέος, ἔταῖρε, δεῦρό σε ἦγαγε; μᾶλλον δέ πρό πάντων κἀθησο. ὀρῆς δέ ὡς ἔστιν αὐτός οὐκ ἀηδῆς φύλλων θῶκος, ἔτι χλωρός καί μαλακός ἐγκαίσειαι προσηνέστερος τῶν τῆς τύχης ἐπιφθόνων θῶκων. καθίστατος δέ μου πάλιν φησίν, ἴδιον οὖν ἢ ἐπιδημιον τὸν ἐπιδημιον κἀγὼ κἀγὼ δεῦρο ἀφίξαι, φράζεο σαφῶς. καί γάρ ἡμεῖς οὐκ ἐπιδημιον θά συνεργοῦμεν ἄν. κἀγώ τό μὲν κατ' ἀλήθειαν, ἔφην, αἰετῶν, ἐξ Ἰσθμοῦ χάριν ἦκω ξυντυχεῖν σοφῷ ἀνδρὶ. ἔχει δέ πρόφασιν ἡ πατρίς ἥς πρεσβεῖην τελῶ. ὁ δέ, ξενίη τοίνυν, φησί, τά πρώτα κέχρησο ἡμετέρῃ. πειρευόμενος δέ κἀγώ κατὰ πάντα τάνδρος καί περ ἦδη μοι καταδήλου μή παρακόπτειν ἔδντος, φοιλοποῖμιν οὔσα, ἔφην, πολίτην ἔδντα ὑμέτερον; ὁ δέ, καί μάλα, εἶπεν τόν Δάμωνος λέγεις υἷόν, τόν οἰκοῦντα παρά τήν Ἐρμαῖδα κρήνην. τοῦτο εἶπον, οὐ καί τυγχάνω ἐκ πατέρων ἴδιος ξένος. ἀλλά σύ, Δημόκριτε, τῇ κρείσσονί με ξενίη δέχου, καί πρώτον γε τί τοῦτο τυγχάνεις γράφων φράζε. ὁ δ' ἐπισχών ὀλίγον, περὶ μανίης, ἔφη. κἀγώ ᾧ Ζεῦ βασιλευῖ. φημί, εὐκαίρως γε ἀντιγράφεις πρὸς τήν πόλιν. ὁ δέ, ποίην, φησί, πόλιν Ἴπποκράτες; ἐγώ δέ, οὐδέν ἔφην ᾧ Δημόκριτε, ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως προσέπεσεν. ἀλλά τί περὶ μανίης γράφεις; τί γάρ, εἶπεν, ἄλλο, κλήν ἦτις τε εἶη, ὅπως ἀνθρώποις ἐγγίνεται, καί τινα τρόπον ἀπολοφέοιτο. //τά τε γάρ ζῶα ταῦτα οἰόσα, ἔφη (917) ὀρῆς, τουτέου μένετοι γε ἀνατέμνω εἵνεκα, οὐ μένον

Σελίς 799

μισών θεού έργα, χολής δέ διζήμενος φύσιν καὶ θέσιν. οἴσθα γάρ
 ἀνθρώπων παρακοπῆς ὡς αἰτίη ἐπιτοπολύ αὐτῆ πλεονάσασα (21) ἐκί
 πάση μὲν φύσει ἐνυπάρχει, ἀλλὰ παρ' οἷς μὲν ἔλαττον, παρ' οἷς δέ
 τι πλέον, ἢ δ' ἀμετρίη αὐτῆς νοῦσοι τυγχάνουσιν, ὡς θλῆς ὅτε μὲν
 ἀγαθῆς, ὅτε δέ φαύλης ὑποκειμένης. καὶ γὰρ νῆ Δία, ἔφην, ὦ Δημόκριτε
 ἀληθῶς γε καὶ φρονίμως λέγεις, ὅθεν εὐδαίμονά σε κρίνω τοσαύ-
 τῆς ἀπολαύοντα ἡσυχίης, ἢ μὲν δέ μετέχειν ταύτης οὐλ ἐπιτέτραπ-
 ται. ἐρεομένου δέ διὰ τι, ὦ Ἱππόκράτες, οὐλ ἐπιτέτραπται; ὅτι, ἔ-
 φην, ἢ ἀγροὶ ἢ οἰκίῃ ἢ τέκνα ἢ δάματα ἢ νοῦσοι ἢ θάνατοι ἢ οὐρ-
 ῶδες ἢ γάμοι ἢ τοιαῦτα ἄλλα τῆν εὐκαιρίην ἡμῶν ὑπότεμνεται ἐν-
 ταῦθα διή ὁ ἀνὴρ εἰς τὴν ἀποσπάθος κατηνέχθη, καὶ μάλα ἀφρόν
 τι ἀνεκλόχασε, καὶ ἐπὶ τὸν ἄλλον τὸ λοιπὸν ἡσυχίην ἤγε. καὶ γὰρ, τῆ
 μέντοι, Δημόκριτε, ἔφην, γὰρ ἔλαττον τὰ ἀγαθὰ ὧν εἶπον ἢ τὰ
 κακά; ὁ δέ ἔτι μᾶλλον ἐγέλα, καὶ ἀποθεν ὀρεῦντες οἰλδοηρῆται, οἱ
 μὲν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἔπαιον, οἱ δέ τὰ μέτωπα, οἱ δέ τὰς τρίχας
 ἔτιλλον καὶ ἔφην, ὡς ὕστερον ἔφησαν, πλεονάζοντι παρὰ τὸ εἰωθὸς τῆ
 γέλωτι ἐχρήσατο. ὑποτυχῶν δ' ἐγὼ, ἀλλὰ μὲν, ἔφην, σοφῶν ἄριστε Δημό-
 κριτε, πῶσώ γάρ αἰτίην τοῦ περὶ σέ πάθεος καταλαβεύσαι, τίνας
 δόξιοι ἐφάνην ἐγὼ γέλωτος ἢ τὰ λεχθέντα, ὅπως μαθὼν παύσασθαι τῆς
 αἰτίας ἢ σὺ ἐλεγχθεῖς (18) διακρούση τοὺς ἀκαίρους γέλωτας ὁ
 δέ, ἠρύκλειε, ἔφη, εἰ γὰρ δυνήση μὲ ἐλέγξαι, θεραπεῖην θεραπεύσεις,
 οἴην οὐδένα οὐδεπώποτε, ὦ Ἱππόκράτες, καὶ πῶς οὐκ ἐλεγχθεῖς, ἔφην
 ὦ ἄριστε; ἢ οὐκ οἴη διοκῆς γε εἶναι γελῶν ἀνθρώπου θάνατον ἢ
 νοῦσον ἢ παρακοπὴν ἢ μανίην ἢ μελαγχολίην ἢ σφαγὴν ἢ ἄλλο τι
 χεῖρον; ἢ τοῦτ' αἰνὸν γάμοις ἢ πανηγύρευσιν ἢ τεκνογονίην ἢ μυστή-
 ρια ἢ ἄρχας ἢ καὶ τιμὰς ἢ ἄλλο τι ὅπως ἀγαθόν; καὶ γὰρ ἢ δέον
 οἰκτεῖρειν γελῶς, καὶ ἐφ' οἷς ἠδεύσαι χροί, καταγελάς τούτων, ὥσ-
 τε μή' ἀγαθὸν μήτε κακὸν παρὰ σοῦ διακεκρίσθαι. ὁ δέ ταῦτα μὲν

Σελίς 801.

ἔφη, εὖ λέγεις, ὦ Ἱππόκρατες, ἀλλ' οὐα οἶσα πρὸς ἡμετέρου γέλω-
τος αἰτίην, μαθὼν δ' εὖ οἶδ' ὅτι κρέσσονα τῆς κρεσβεῖης ἀντιφορι-
σάμενος ἀποίσεις θεραπείην τὸ ἑμὸν γέλωτα τῇ πατρίδι καὶ ἑωυτέῳ
καὶ τοὺς ἄλλους δυνήσῃ σωφρονεῖν. ἀνθ' ἃν ἔσως κῆμε διδάξῃς
ἰατρικὴν ἀμειβηθῆν, γνούς ὅση σπουδῇ περὶ τὰ ἀσπούδαστα φιλοτι-
μεύμενοι κρήσσειν τὰ μὲν ὅσα πάντα ἀνθρώποι τὸν βίον ἀνα-
λίσκουσι γελῶτων ἄξια διοικεῦντες. ἐγὼ δὲ φημι, λέγε πρὸς θεῶν,
μήποτε γάρ διαλανθάνει ἅπας ὁ κόσμος νόσων, καὶ οὐκ ἔχει οἶον
διαπέμψῃται κρεσβεῖην πρὸς θεραπείην. τί γάρ ἂν εἴη ἔξω αὐτέου;
ὁ δ' ὑπολαβὼν, πολλὰ γένησιν, ἀκείρται κόσμων εἰσίν, Ἱππόκρατες,
καὶ μηδαμῶς ἐτάτρε κατὰ κρῆμα κρῆμα γεικλουσὴν τὴν φύσιν ἐ-
οῦσαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἐπιστολαὶ Γασσοῦράδου.

0372

Αβδηρίδαι.

Γασσοῦράδου θυμίουριδος.

Σελίς. 814

(931) Δημόκριτος Ἱπποκράτει εὐ πράττειν). Ἐπῆλθεσ ἡμῖν ὡσ με-
μηνοσιν, ὧ Ἱπποκράτες, ἔλλεβορον δῶσαν, πεισθεῖς ἀνοήτοις ἀνδράσι
παρ' οἷς ὁ πόνος τῆς ἀρετῆς μανίη κρίνεται, ἐτυγχάνομεν δέ τό-
τε περὶ κόσμου διαθέσεως καὶ πολογραφίης, ἔτι δέ ἀστρων οὐρανί-
ων ζυγγράφοντες. γνώσας δέ τὴν ἐπὶ τούτοις φύσιν, ὡσ εὐκαίρως
κάρτα εἴη ἐπιδεδημιουργημένα καὶ ὡσ ἐπλοῦ μανίης καὶ παραφρο-
νησιος καθέστηλεν, ἔμοτο μὲν φύσιν ἐκλήνεσας, // ἄφρονος δέ καὶ ἀ-

Σελίς 815

πηνέας καὶ μεμηνότας κελεύθεσ ἐκρίνας. ὀκῶσα γάρ ἐνδαλμοτε διαελ-
λάττοντα ἀνά τόνήερα θάρασος. πλάζει ἡμέας, ἃ διή κόσμος ζυνορῶ-
ται καὶ ἀμείβοντα τέτυχε, ἵνα νόος ἑμῶσ φύσιν ἐρευνησας ἀτρε-
κέως, εἰς φῶσ ἤγαγεν, μάρτυρες δέ τούτέων βί(932)βλοι ὑπ' ἑμοτο
γραφεῖσαι. χρεῖ οὖν καὶ σέ, ὧ Ἱπποκράτες, μὴ τοιοῦτοτρόποισιν ἀν-
δράσιν ζυνέρχεσθαι καὶ ζυνομιλέειν, ὧν νόος ἀκρόπλοος καὶ ἀ-

AKADHMIA

βέβαιος καθέστηκεν. εἰ γάρ τοι πεισθεῖς ὡς μεμνηότα με ἐπότισας
ἐν ἔλλεβόρῳ, ἢ πιτυτῇ μανίῃ ἄν ἐγεγόνει καί σέο τέχνην κατεμέμ-
ψατο, ὥσπερ αἰτίην παρακοπῆς γεγενημένην, ἔλλεβωρος γάρ ὑγιαίνου-
σι μὲν δοθεῖς ἐπισκοτεῖ διάνοιαν, μεμνηόσι δέ κάρτα ὠφελεῖν εἴω-
θεν. ᾗθηθην γάρ εἰ μή κατειλήφεις με γρά(26)φοντα, ἀνακείμενον
δέ ἢ σχεδόν περιπατοῦντα καί προσομιλέοντα ἑμαυτῷ, ὅτε μὲν δυσχε-
ραίνοντα, ὅτε δέ μειδιῶντα ἐπὶ τοῖς ἐννοουμένοις ὑπ' ἑμοῦτο, καί
τοῖς προσομιλέουσι τῶν γνωρίμων, οὐ προσέχοντα, ἐφιστάντα δέ φῆν
διάνοιαν καί σκεπτόμενον ἐκπάγλωσθῆθης ἄν δημόκριτον, κατὰ γε
ὄψιος κρίσιν ἐκ τῶν ὁμοίων μανίης εἰκόσι εἰσκέναί. χρή οὖν
τόν ἰητρὸν μὲ μόνον δοεῖ τὸ πάθος κρίνειν, ἀλλὰ καί πρῆγματι.
τούς τε ρυθμούς ἀνακρίνειν ὡς ἐπιτοπλεῖστον, καί πότερον ἄρ-
χοιτο τὸ πάθος ἢ μεσσοί ἢ λήγοι, καί διαφορὴν καί ὥρην καί
ἡλικίην παρατηροῦντα ἰητρεύειν τὸ πάθος, οὐλομελίην τε τοῦ
σκήνεος, ἐκ γάρ τούτων ἀπάντων εὐχερῶς τὴν νοῦσον εὐρήσεις
ἀπέσταλκα εἰ σοὶ τὸν περὶ μανίης λόγον. ἔρρωσο.